

Zoznam vecí, ktoré sa nezmenia

REBECCA STEADOVÁ

FRAGMENT

Zoznam vecí, ktoré sa nezmenia

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.fragment.sk
www.albatrosmedia.sk

FRAGMENT

Rebecca Steadová
Zoznam vecí, ktoré sa nezmenia – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

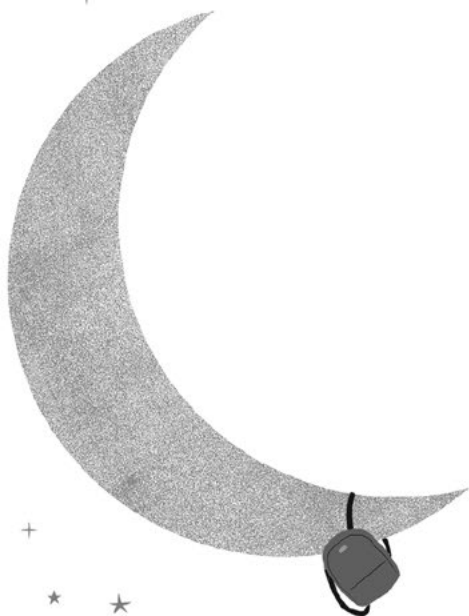

REBECCA STEADOVÁ

Zoznam
vecí,
ktoré
sa
nezmenia

FRAGMENT

*Venujem všetkým deťom, ktoré vidia na oblohe
dva mesiace.*

PROLÓG

Zvuk kukurice

Minulý týždeň mi ocko prvý raz porozprával príbeh, ktorý bližšie objasňuje zopár drobností z jeho svadby. Tej druhej, nie tej prvej. Rozprával mi o sebe a o strýkovi Frankovi, keď boli ešte malí.

Vyrastali v Minnesote, hneď vedľa kukuričného poľa, na ktorom v lete rástla kukurica nezvyčajne rýchlo. Ocko tvrdí, že jej nič iné ani nezostávalo, pretože letá v Minnesoteývajú krátke. Takže kukurica má len dve možnosti: buď porastie dostatočne rýchlo, alebo to môže hneď vzdať.

Ocko so strýkom Frankom stáli každý rok uprostred poľa a počúvali, ako rastie kukurica. Nik im to síce neveril, ale oni naozaj počuli vrždať listy naťahujúce sa za

slnkom. Ocko tvrdí, že len oni dvaja počuli, ako kukurica rastie, nik iný.

„Nikdy si to nespomínal,“ povedala som. Páčila sa mi predstava, ako obaja stoja uprostred kukuričného poľa a načúvajú.

„Naozaj?“ začudoval sa ocko, obracajúc lievance. Máme novú panvicu, ktorá prekryje dva horáky, takže teraz môže robiť až štyri lievance naraz. A to je super.

„Držali ste sa za ruky?“

„Kto?“

„Vy dvaja so strýkom. Aby ste sa jeden druhému ne-stratili.“

Ocko sa uškrnul. „Nie. Videla si dakedy strýka Franka držať sa s niekým za ruku?“

Nikto by nepovedal, že tí dvaja sú bratia. Strýko Frank je ryšavý a má bielu pokožku, no môj ocko má tvár posiatu pehami, takže po celý rok vyzerá opálený. Otec veľa rozpráva, zatiaľ čo strýko Frank... nie. Ocko miluje jedlo, akékoľvek, kým strýko Frank tvrdí, že keby za celý deň zjedol len jedno vajíčko natvrdo, úplne by mu to stačilo.

Ak chcete vedieť, ako súvisí zvuk rastúcej kukurice s ockovou druhou svadbou, musím vám rozpovedať iný, oveľa dlhší príbeh, ktorý sa odohral pred dvoma rokmi, keď som mala desať.

Je to príbeh o mne, o mojom *druhom* ja, ktoré už neexistuje.

Pokiaľ si dobre pamätám, strýka Franka som videla len raz držať sa s niekým za ruku.

Angelica

V to leto, keď som mala desať, spadla moja sesternica Angelica v našom prázdninovom dome pri jazere z poschodovej postele. Strýko Frank vraví, že chýbalo desať centimetrov a narazila by si hlavu o kachle.

Len čo dopadla na zem, škaredo to zadunelo. *Žuch*. A potom bolo ticho. Nijaký plač. Ani krik. Nič.

Až po chvíli sme konečne začuli, ako sa Angelica pokúša nadýchnuť.

Ocko bol pri nej prvý. Teta Ess, Angelicina mama, zakričala z izby: „Čo to bolo? Dan? Čo to bolo za buchot?!“

Ocko odpovedal: „To bola Angelica. Spadla, ale je okej. Vyrazila si dych, no zdá sa, že je v poriadku.“

Zo svojej postele som videla, ako sa Angelica pomaly posadila. Ocko jej krúživým pohybom masíroval chrbát. Strýko Frank a teta Ess sa vyrútili zo svojej izby a vtedy sa Angelica rozvzlykala, krátko, trhane.

Na druhý deň ráno strýko Frank povedal, že keby Angelica narazila hlavou do kachlí, mohla sa zabiť. Ona však vyzerala celkom normálne. Mala na sebe tyrkysové dvojdielne plavky a s pevne stisnutými perami žula praženicu. Dokonca nemala ani jediný škrabanec – dopadla na chrbát, a preto si vyrazila dych, vysvetlil nám ocko.

Naši boli vtedy už dva roky rozvedení, no ja som stále musela myslieť na to, aké to bolo, keď sem s nami chodievala aj mama. Predstavovala som si, ako na šnúre visia jej červené plavky. Pamätala som si, na ktorej strane stola večer sedávala. Vybavovala som si ju, ako sedia s tetou Ess na móle a zhovárajú sa.

Mama s ockom mi oznámili, že sa rozvádzajú na „rodinnej porade“. Krátko po mojich ôsmych narodeninách. Nikdy predtým sme rodinnú poradu nemali. Sadla som si na sedačku medzi nich. Obaja sa tvárili dosť nešťastne a ja som sa zľakla, že sa niečo stalo nášmu kocúrovi Redovi. A idú mi povedať, že zomiera. Mala som spolužiaka, ktorému nedávno zomrela mačka. Išlo však o niečo iné.

Ocko ma objal rukou okolo pliec a začal hovoriť o tom, že u nás doma dôjde onedlho k veľkým zmenám. Mama mi stisla ruku. Potom ocko povedal, že sa s mamou rozvádzajú. A on sa vraj už čoskoro odsťahuje z nášho bytu do iného.

„Ale ja zostanem tu, však?“ pozrela som sa na mamu.

Ocko mi vysvetlil, že odteraz budem mať *dva domovy* a *dve izby*. A budem doma tam i tam.

Poznala som len jedného človeka, ktorého rodičia boli rozvedení: spolužiačku Carolyn Shattuckovú. Carolyn nosievala tmavomodrú mikinu, ktorá mala vpredu veľké vrečko. Až do tej rodinnej porady som túžila mať takú aj ja.

Opýtala som sa: „A čo Red?“

Mama odvetila, že Red zostane u nej. „S *nami* – s tebou a so mnou.“

S *tebou a so mnou*. Strýpla som. Pretože pod *nami* som si vždy doteraz predstavovala seba, mamu – a otca.

Ocko pokračoval: „Veľa sa toho zmení, Bea. No mnohé veci zostanú naďalej rovnaké. Rozumieš? Sú veci, ktoré sa nikdy nezmenia.“

A potom som od našich dostala zelený zápisník a zelené pero. (Moja obľúbená farba je zelená.) Na prvej stránke mi rodičia spísali zoznam. Nazvali ho *Veci, ktoré sa nezmenia*.

Začala som čítať:

1. Mama Ťa bude vždy ľúbiť najviac na svete.
2. Ocko Ťa bude vždy ľúbiť najviac na svete.

Dala som dolu vrchnáčik zo zeleného pera a na samý koniec zoznamu som pripísala:

7. Red zostane so mnou a s mamou.

Povedala som: „Chcem, aby tu zostala aj dúha. Tá, čo mám nad posteľou.“ Ocko mi ju namaloval na stenu, keď som bola ešte celkom malá.

Mama súhlasila: „Samozrejme, zlatko. Tvoja dúha zostane tam, kde je.“

Pripísala som to celkom dolu. Ako bod číslo osem.

* * *

O mesiac sa ocko odsťahoval do iného bytu.

A ja bývam raz uňho, raz u mamy.

Funguje to takto:

PONDELOK je OCKOV deň.

UTOROK je MAMIN deň.

STREDA je OCKOV deň.

ŠTVRTOK je MAMIN deň.
PIATOK je súčasť VÍKENDU.
VÍKEND je PIATOK a SOBOTA.
VÍKENDY sú striedavé.
NEDEĽA je SAMOSTATNÝ deň.
NEDELE sú striedavé.

Než sa ocko odsťahoval, pod víkendom som si vždy predstavovala sobotu a nedeľu. Teraz si pod víkendom predstavujem piatok a sobotu. A nedeľa je pre mňa NEDEĽA.

Keď sa rodinná porada skončila, našla som Reda spať v koši na bielizeň. Odniesla som si ho do izby a otvorila som svoj nový zápisník. Pozrela som sa na zoznam *Vecí, ktoré sa nezmenia*.

Rodičia napísali:

1. Mama ťa bude vždy ľúbiť najviac na svete.
2. Ocko ťa bude vždy ľúbiť najviac na svete.
3. Mama s ockom sa majú stále radi, hoci inak ako doteraz.
4. Svoj domov budeš mať odtiaľ u každého z nás.
5. Tvoje dva domovy budú vždy blízko seba.
6. Naďalej budeme rodina, hoci trochu iná ako doteraz.

Od tej chvíle som svoj zelený zápisník nosila všade so sebou. Mala som kopec otázok. Odpovede som si zapisovala zeleným perom.

Keď prišlo leto, v chatke pri jazere mi všetko pripomínalo mamu: modré figúrky z Človeče, žltá misa s vyštrbeným okrajom, v ktorej zvykla robiť paradajkový šalát... Náš prázdninový domček bol plný vecí, ktoré sa mi spájali s mamou, no nik okrem mňa to nevidel.

V to leto ocko všetkým – strýkovi Frankovi, tete Ess, Jamesovi, Angelice a Jojo – oznámil, že je gej. Ja som to už vedela. Rodičia mi to povedali na našej poslednej, doteraz jedinej rodinnej porade hneď po tom, ako mi dali ten zelený zápisník.

„A to budeš gej už navždy?“ opýtala som sa ocka.

Odvetil, že áno. Vždy ho vraj budú niektorí muži priťahovať tak, ako iných mužov priťahujú ženy. Tak to vraj cítil od malička. Odkrútila som vrchnáčik zeleného pera a pripísala som si to do zoznamu *Vecí, ktoré sa nezmenia* ako bod číslo deväť: *Ocko je gej*.

Keď ocko všetkým v dome pri jazere oznámil, že je gej, opýtal sa, či má niekto nejakú otázku. Nik sa neprihlásil. Potom sa ocko so strýkom Frankom odobrali na koniec móla, tam si sadli a spustili nohy do vody. Pozorovala

som ich z verandy, sediac na kraji obľúbeného kresla strýka Franka. Po chvíli obaja vstali a skočili do jazera. Striekali sa navzájom vodou a smiali sa ako malí chlapci. Pamätám si, že ma to prekvapilo, pretože som strýka Franka nikdy nevidela plávať. Vždy tvrdil, že voda v jazere je príliš studená. Väčšinou sedával na verande, na slniečku vo svojom kresle.

„Takže ty teraz bývaš s mamou?“ opýtal sa ma bratranec James, keď sme v ten večer vyliezli na poschodovú posteľ. James je odo mňa o štyri roky starší. V to prvé leto bez mamy som mala osem, takže on mal vtedy dvanásť.

Vysvetlila som mu to s tými dňami v týždni. Potom sme si ľahli každý do svojej postele a Angelica ma ešte chvíľu štekľila na ruke. (Zvyčajne som štekľievala ja ju a ona mi potom povedala, že je už veľmi unavená, aby štekľila mňa.)

A vtedy, bolo asi desať, mi James prvýkrát povedal, že som *Pingpong*.

Aj svoje mladšie sestry nazýval smiešnymi prezývkami – Angelicu volal SZ, ako *spodná zásuvka*, pretože raz potrebovala niečo dočiahnuť z police, stúpila si do otvorenej zásuvky a pritom spadla a rozsekla si peru. Malú Jojo nazýval *Reproduktor*, pretože ešte ako bábätko sa zvykla rozplakať, keď počula hlas strýka Franka, ale nikde ho nevidela. Tie prezývky boli dosť zlomyseľné, no ja som aj

tak už dlho tajne túžila po tom, aby James vymyslel nejakú i mne.

Nespomínala som si, že by som urobila niečo, čo by súviselo so stolným tenisom, a že by som poskytla Jame-sovi zámienku, aby si zo mňa robil žarty, no bolo mi to jedno. Prezývka Pingpong sa mi popravde páčila. Až do chvíle, keď teta Ess začula, že ma tak James oslovil, a prikázala mu, aby okamžite napochodoval na verandu, lebo sa s ním musí *porozprávať*.

„Teta Ess, ale mne to nevadí!“ zavolala som na nich. No ona si ma nevšímala.

„To akože si pingpongová loptička?“ opýtala sa ma Angelica. Angelica je odo mňa o rok a pol staršia. Práve sme sa na malej pláži pri móle, kde kotvia naše člny, pokúšali naučiť päťročnú Jojo, ako sa hrá volejbal. Angelica stála so špinavou volejbalkou pod pazuchou, opierala si ju o bok a končekmi prstov druhej ruky po nej bubnovala.

„Čo?!“ prižmúрила som oči od prekvapenia. Neznášam, keď mi niečo nedocvakne na prvý raz.

„To akože pendluješ tam a späť, chápeš? Od mamy k otcovi a späť. Ako pingpongová loptička,“ usmievala sa Angelica.

Troma skokmi som bola pri nej a vrhla som sa na ňu. Najskôr som ju pokmásala za vrkoč, potom som jej vytrhla loptu spod laktá a hodila ju do blata.

„Bea!“ okríkla ma teta Ess z verandy. Zrejme nadávala Jamesovi a zároveň nás po očku sledovala.

Angelica tam len stála a smiala sa.

Vbehla som do vody a plávala som na chrbte s ušami pod vodou, aby som ju nepočula. Angelica čakala, kým nevyjdem z vody, pretože sme vždy chodili plávať spolu. James mi už viac nepovedal Pingpong. Ani nijako inak.

Keď ešte žili moji rodičia spolu, dva týždne pri jazere s bratrancom a sesternicami mi vždy ubehli ako voda. No po tom, čo sa rozviedli, som mala pocit, že ten druhý týždeň je navyše. Leto sa mi zdalo pridlhé aj vtedy, keď som mala osem a sesternica Jojo bola už dosť veľká, aby mohla s nami po večeri hrať Človeče. Keďže jej obľúbená farba je tiež zelená, prenechala som jej svoje figúrky a vzala som si mamine modré.

Leto sa mi zdalo pridlhé, aj keď som mala deväť. To bolo to leto, keď sa mamina žltá misa s vyštrbeným okrajom rozbila. Neviem, ako sa to stalo, videla som už len črepiny v odpadkovom koši.

Leto sa mi zdalo mimoriadne dlhé, aj keď som mala desať. To bolo vtedy, keď Angelica spadla z postele. Len čo tie dva nekonečne dlhé týždne prešli, sedela som na zadnom sedadle ešte skôr, ako do auta naskočil Rocco, náš pes. A Rocco jazdu autom miluje.

Novina

Rada tancujem. Nie je to ozajstné tancovanie pred zrkadlami vo farebnom trikote, tancujem tajne vo svojej izbe so slúchadlami v ušiach. Nevieam, ako to vyzerá, ale viem, aký je to pocit. Akoby som presne vedela, čo mám robiť. Kedy urobiť otočku, kedy úkrok, kedy zvolniť a kedy sa do toho poriadne oprieť. A je úplne jedno, či som práve u mamy alebo u ocka. Zavriem oči a ocitnem sa zrazu tam, kde chcem.

Ale je pravda, že radšej tancujem u ocka, pretože mama nerešpektuje moje súkromie. S obľubou rozrazí dokorán dvere na mojej izbe, akoby ma chcela pristihnúť, že robím niečo zlé.

„Bea, máš teplotu. Mala by si odpočívať.“ To bolo na

začiatku piatej triedy, keď som mala desať. Potom ako sa k ockovi nastáhoval Jesse.

„Mami!“ zvolala som celá zadýchaná.

„Áno?“

„Čo tak zaklopať?“

Mama sa len uškrnula. Toľko, čo sa týka mamy a môjho súkromia.

„Práve volal ocko,“ povedala. „Sheila je už na ceste.“

Toto všetko je súčasťou príbehu o zvuku rastúcej kukurice. Či už veríte, alebo nie.

Keďže som bola chorá, moja opatrovatelka Sheila neprišla po mňa do školy, ale domov k mame. Sheila ma vyzdvihovala, keď bol ockov deň – pondelky, stredy a každý druhý piatok. Upratovala tiež ockov byt. A chodila na prechádzky s naším psom Roccom.

Utorky a štvrtky a každý prvý piatok chodila po mňa do školy mama. Mama upratuje náš byt sama, pretože sa jej nepáči, že by mala niekomu platiť za to, aby po nás upratoval neporiadok. A staral sa o nášho psa.

Ocko je proti tomu, aby desaťročné dievčatá chodili na filmy vhodné od trinásť, a mama odmieta cereálie, v ktorých je viac ako tri gramy cukru na porciu. Ocko neznáša nadávky a mama je presvedčená, že keď má človek teplo tu 36,8 nesmie ísť do školy.